

Barnövervikt, föräldrar eller skolans ansvar?

– en kvalitativ intervjustudie med föräldrar om sitt
och skolans ansvar angående barns vikt

Rickard Lövgren

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN
Självständigt arbete avancerad nivå 22:2013
Läroprogrammet inriktning idrott och historia åk F-gymnasiet
Seminariehandledare: Lars Lindqvist
Handledare: Åsa Bäckström
Examinator för läroprogrammet: Bengt Larsson

Sammanfattning

Syftet med denna studie är att undersöka hur föräldrar resonerar kring sina barns livsstil, och hur de hanterar barnens vikt. Det empiriska materialet analyseras med hjälp av Bourdieus teoretiska begrepp habitus och det sociala rummet.

Frågeställningar som denna studie grundar sig på är följande:

- Hur hanterar föräldrarna sitt barns livsstil?
- Hur ser föräldrarna på sitt barns vikt?
- Vilket inflytande upplever föräldrarna att de har på sina barn?
- Hur upplever föräldrarna att skolan agerar för att hanterat barnens vikt?

Metoden som jag har använt mig av är en kvalitativ intervjustudie, då jag anser att det kommer att vara till studiens fördel. Valet av kvalitativa intervjuer passade bra in på grund av den tidsbegränsning som fanns angående detta arbete. Jag har intervjuat 6 föräldrar för min studie.

Föräldrarna skiftade lite i sina svar, och detta är naturligt eftersom människor kommer från olika bakgrund, både samhälleligt och etniskt. Vad det gäller kost och vikt upplevdes en blandad känsla av hopp och förtvivlan. Föräldrarna beskriver en svårighet att handla och agera som den korrekta förebilden. På grund av stress, vanor, ekonomi samt tid belyser föräldrarna att huvudresonemangen är dessa. Från alla intervjuer kunde jag utläsa att skolan spelar en central roll i föräldrarnas uppfostran av barnen, samtidigt belyser föräldrarna att de utgör huvudansvaret för barnen. Föräldrarna beskriver och uttrycker att detta är ett känsligt ämne av stor vikt och att skolan har en viktig roll att spela. Betoningen fortlöper hela tiden, från föräldrarna under intervjuerna, att skolan spelar en stor roll i mognadsprocessen är genomgående från alla föräldrar att de var överens om att deras intentioner var att göra det som ansågs vara bäst för barnen, även om det i praktiken kunde variera något. Föräldrar vill naturligtvis alltid sina barns bästa. Ibland vet de vad som anses vara bäst, och ibland är föräldrarna osäkra på sin roll. Det är helt naturligt att man inte alltid kan veta allt, och då är det ingen som ber om hjälp utifrån.

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	1
1.1 Introduktion	1
1.1.1 Men vad är övervikt?	2
1.2 Tidigare studier	3
1.3 Teoretiskt perspektiv	6
1.3.1 Habitus	6
1.3.2 Sociala rummet	7
1.4 Syfte och frågeställning	9
2. Metod	9
2.1 Val av metod	9
2.2 Urval	10
2.3 Genomförande	10
2.4 Databearbetning	13
2.5 Validitet och reliabilitet	13
2.6 Etiska aspekter	15
2.6.1 Informationskravet	15
2.6.2 Samtyckeskravet	15
2.6.3 Nyttjandekravet	15
2.6.4 Konfidentialitetskravet	16
3. Resultat	17
4. Analytisk resultatsammanfattning	23
5. Diskussion	29
Vidare forskning	29
Metoddiskussion	30
Käll- och litteraturförteckning	32
Bilaga 1	1
Brev till föräldrar angående intervjuer:	1
Bilaga 2	2
Bilaga 3	4

1. Bakgrund

Jag har valt att skriva om barns vikt ur 6 olika föräldrars perspektiv. Detta val är gjort utav personliga skäl. Inom min släkt utgör övervikt och fetma en stor del utav oss, där ett försök av påverkan samt flera diskussioner har runnit ut i sanden. Detta ämne är ständigt återkommande, men inget händer. Därav var valet av ämne till min studie lätt.

1.1 Introduktion

När jag började undersöka vad den tidigare forskningen kring barns övervikt har fått fram för olika resultat, visar det sig tydligt att övervikt håller på att bli ett växande samhällsproblem (Nyberg 2009). En artikel som Lisette Burrows och Jan Wright har skrivit handlar om ökad ohälsa i skolan. De har undersökt varför övervikt är ett samhällsproblem och deras resultat visar att föräldrarna är barnens första lärare i denna fråga (Burrows et al. 2007). Forskarna menar att familjerna och samhället inte har riktigt klart för sig vad hälsans perspektiv står för (Burrows et al. 2007). Detta har dock nyligen förbättrats i England genom ökad och tydlig information till familjer (Burrows et al. 2007).

Forskare på Karolinska institutet har också undersökt ämnet övervikt i ett flertal olika studier. Cirka 8 - 25 % av Sveriges alla tioåringar är antingen överviktiga eller feta (Nyberg 2009). Det finns en studie som handlar om att skolorna kan förebygga och minska övervikt hos barn i åldrarna sex - tio år med hjälp av ett interventionsprogram. Det interventionsskolornas elever får är en förändrad kost genom att fett och sockerintag i skollunch och mellanmål har minskats. Dessutom får eleverna i dessa skolor ökad fysisk aktivitet med 30 minuter om dagen, utöver idrottslektionerna. Studien beskriver att interventionsprogrammet står för att ändra elevernas matvanor och öka den fysiska aktiviteten. I studien ingår tio skolor och forskarna har använt sig av fem interventionsskolor och fem kontrollskolor. Med det menas att interventionsskolorna har interventionsprogrammet att följa medan kontrollskolorna arbetar som vanligt. Resultatet som forskarna fick fram var att interventionsskolorna sänkte övervikt och fetma hos barnen från 20,3% till 17,1% med hjälp av programmet, medan kontrollskolorna ökade barnens övervikt och fetma med 16,1% till 18,9% (Nyberg 2009). Studien visade att skillnaden var signifikant.

1.1.1 Men vad är övervikt?

I Sverige använder vi olika tillväxtkurvor för att kontrollera barns vikt. För att kunna kontrollera barns viktutveckling så ritas skolsköterskan in längd, vikt och ålder för att se hur barnets tillväxtkurva ser ut. Med hjälp av tillväxtkurvor kan man inte se gränsen mellan övervikt eller vad som räknas som barnfetma. För att räkna ut detta måste skolsköterskan ta hjälp av en mätmetod som heter IsoBMI. BMI – betyder: Body Mass Index, och är ett mått där mätningen består av individens längd, vikt och ålder för att se om personen är överviktig, underviktig eller anses vara normalviktig

(<http://www.slv.se/sv/grupp1/Mat-och-naring/Maten-och-var-halsa/Overvikt-och-fetma/Nar-ar-man-overviktig/>).

IsoBMI har framställts för att mäta barns BMI eftersom BMI bara kan användas på vuxna människor (<http://www.isobmi.se/>).

Gränsen för övervikt hos barnet går vid 25 kg/m^2 och 30 kg/m^2 (om enheter skulle ha använts i divisionen vikt per kg dividerat med längd i meter skulle enheten bli kg per kvadratmeter) för fetma enligt IsoBMI - metoden (<http://www.barnfetma.se/iso-bmi/>).

På livsmedelsverket bekräftar de detta (<http://www.slv.se/sv/grupp1/Mat-och-naring/Maten-och-var-halsa/Overvikt-och-fetma/Nar-ar-man-overviktig/>).

När diskussioner sker angående BMI eller IsoBMI så skrivs aldrig enhet ut, detta för att BMI inte är en säker enhet menar en överläkare som har uttalat sig i www.lakartidningen.se och sagt: (<http://www.lakartidningen.se/store/articlepdf/7/7277/2358.pdf>).

”Människans kroppsytta är inte en kvadrat, och kroppslängden multiplicerad med sig själv ger inte kroppsytan. Därför är BMI inte ett »kilogram per kvadratmeter« utan en kvot, som skall anges utan enhet!” (<http://www.lakartidningen.se/store/articlepdf/7/7277/2358.pdf>)

I boken, *Fetma – från gen till samhällspåverkan*, skriver Lindroos om en viktig detalj angående just BMI och att det kanske kan vara lite missvisande för en väldigt muskulös och frisk man eller kvinna. Båda kan ha ett BMI på 25 eller 30 utan att räknas som varken överviktig eller fet. Med detta vill författarna säga att vi människor inte fullt ska lita på BMI för att det kan vara missvisande (Lindroos et al. 2007). De tar även upp att det är viktigt i dessa lägen att se till personernas midjemått, kroppsfördelning eller den metabola riskprofilen innan dessa personer ska överväga att minska sin vikt (Lindroos et al. 2007).

1.2 Tidigare studier

I Lindroos och Rössners bok skriver Mårild, Neovius och Rasmussen ett kapitel om hur barnfetma ofta följer med upp i vuxenlivet. De skriver vidare att det finns en skröna som folket ofta använder sig av som handlar om att övervikt växer bort och därigenom kan barn fortsätta att äta som vanligt utan att bli större. Detta är ett missförstånd som leder till att barn blir ännu mer överviktiga vilket kan ge hälsokonsekvenser (Lindroos et al. 2007). Mårild, Neovius och Rasmussen hänvisar till Gortmaker (1993) som har studerat sociala och psykologiska konsekvenser av fetma och övervikt. Han har kommit fram till att övervikt och fetma hos kvinnor under ungdomstiden oftast får sociala och ekonomiska konsekvenser (Lindroos et al. 2007). Engelska forskare har i en studie följt en grupp kvinnor med olika bakgrund - socialt, psykologiskt och utbildningsmässigt. Urvalet i studien var flickor i åldern tio år och de följdes till dess att de fyllde 30 år. Det visade sig att kvinnor som fortfarande var feta vid 30 års ålder hade sämre sysselsättningsgrad och hade i mindre utsträckning ingått äktenskap (Lindroos et al. 2007). Vidare skriver de att flera andra studier, som har utförts i USA, har visat att människor med fetma har stigmatiserats inom arbetsliv, i utbildning och i hälso- och sjukvården (Lindroos et al. 2007). I en svensk studie som gjordes på feta män vid 18-års ålder visade det sig att dessa män hade hälften så stor möjlighet att bli högutbildade (Lindroos et al. 2007).

Den tidigare forskningen beskriver att under de senaste decennierna har övervikten för barn ökat och i jämförelse från 1987 har den dubblats fram till 2001 (Bäcklund 2010). Bäcklund (2010) fortsätter och skriver att nyligen färdiga studier från flertalet olika länder presenterar att runt om i världen så börjar barnövervikten att nå sin kulmen, även svenska studier har bevisat att den växande övervikten inom barns kretsar har börjat avstanna. Den genetiska faktorn har stor betydelse för barn med övervikt men även den sociala aspekten ligger som grund i barns övervikt (Bäcklund 2010). Dessa två aspekter är ofta de som associeras med övervikt, men det är mer som leder till att barn blir överviktiga. Nedan kommer några exempel som Bäcklund tar upp i sin studie, lite fysisk aktivitet, sömn, matintag och status (Bäcklund 2010). Denna studie inkluderade föräldrarna i testerna, dock bara i fysisk aktivitet. Föräldrarna gavs även hemläxa där denna grundade sig på att föräldrar och barn tillsammans

skulle utföra en aktiv lek (Bäcklund 2010). Dock var det bara föräldrar och barn i en speciell grupp. Denna studie delade upp deltagarna i två grupper, en kontrollgrupp och en åtgärdsgrupp. Med detta menas att kontrollgruppen bara kom och mätte och vägde sig, medan åtgärdsgruppen hela tiden samarbetade med författarna och fick olika uppgifter eller åtgärder som skulle utföras, därav hemläxan (Bäcklund 2010).

Vid granskning av en annan forskning som har gjorts, i detta fall mer inriktat på föräldrarnas synvinkel på övervikt, skrivs att ett flertal studier nu har genomförts angående influensen som vuxna har på barn (Körösi 2009). Även denna studie inkluderade föräldrarna, där de innan forskningen påbörjas fick uppskatta hur mycket av olika råvaror de handlade. Studien i fråga är den som är skriven av (Sutherland, Beavers, Kupper et al. 2008) som studerade barns dryckes- och matvanor. Studien utgjordes av ett test som barnen skulle göra, där barnen i fråga fick med hjälp av dockor utforma ett rollspel där dockorna gick till affären och handlade råvaror. Det studien ville betona är hur föräldrar påverkar sina barn. Resultaten visade att barnen under rollspelen oftast handlade samma råvaror som föräldrarna uppskattade. (Sutherland, Beavers, Kupper et al. 2008). Forskarna påpekar att barnens ålder utgjorde att de inte var tillräckligt medvetna om vad dessa val betydde (Sutherland, Beavers, Kupper et al. 2008).

Körösi (2009) skriver och hänvisar till ytterligare en studie som har utförts i USA där de har bevisat att lågt utbildade tillsammans med låg inkomst till familjer, utgjorde ett mindre hälsosamt tänkande, vilket genererade i hög konsumtion av snabbmat, skräpmat samt mer tid som spenderades vid tv:n (McBride, C., Collins, S., Bell, C., Quinn, C. & Worthy, SL. 2008).

Axelsen et al. (2012) har skrivit för *Scandinavian journal of public health*, har framtagit hur svenskars matkonsumtion och motion under 2012 såg ut. Där skriver även de att ändringar inom matkonsumtion i Sverige har förändrats, mellan 1980 och 2010 ökade den allmänna konsumtionen av choklad och konstgjorda sötsaker ungefär från 10 till 15 kilo per person. Axelsen et al. (2012) fortsätter och skriver att mjölkkonsumtionen sjönk från 185 - till 130 liter, samt att fruktintaget per dag bör ligga på 500 gram per dag men har sjunkit till 200 gram per dag. Detta leder till att energiintaget har ökat med 11 procent från 1980, vilket troligtvis har legat till grund för den ökningen i övervikt (Axelsen et al. 2012). Under 2005 samt 2006

pågick en nationell studie angående personers matintag av frukt, grönsaker och fisk. Det visade sig att mindre än en på tio kom under kvoten 500 gram per dag. Axelsen et al. (2012) skriver att rekommendationerna för dagligt intag följdes lägst av de lågutbildade och av unga personer.

De få personer som klarade kvoten av det dagliga intaget av frukt, grönsaker och fisk i Sverige, skriver Axelsen et al. (2012), var kvinnor och välutbildade personer. Även dessa forskare belyser att låginkomsttagare och lågutbildade äter minst enligt rekommendationerna från Livsmedelsverket (Axelsen et al. 2012). När det gäller barn och ungdom så skriver Axelsen et al. (2012) att barn vid 4,8 och 11 års ålder äter överdrivet mycket sötsaker, samt att en fjärdedel av dessa sötsaksintag utgjorde barnens energiintag. Studien som Axelsen et al. (2012) har gjort visar även att läsk som barn/ungdomar får i sig, utgjorde att ett barn på tio drack fyra deciliter per dag. När forskarna analyserar resultatet av rekommendationerna för barn/ungdom visar det sig att en på tio uppnådde 400 gram som Livsmedelsverket publicerat. Detta var ungefär samma resultat som de vuxna hade (Axelsen et al. 2012).

Sola et al. (2010) skriver att en norsk studie angående barn mellan 4 och 15 år har visat att 18 procent av pojkar och 20 procent av flickor är överviktiga om mätningen sker med hjälp av 90-talets vikt gånger höjduträkning. Denna är en aktiveringsstudie av överviktiga barn där föräldrar var involverade i studien. Studien som grundar sig på ett år visade en positiv inverkan på både fysisk kapacitet och kondition samt en minskning av barnens BMI (Sola et al. 2010). Barnens självförtroende ökade för att aktivera sig samt för att vara fysiskt aktiva. Sola et al. (2010) skriver att barnövervikt inte alltid framhävs genom sämre kondition eller en livsstil med mycket stillasittande. Fetma och övervikt kan tillhandahållas genetiskt, kulturellt eller genom neuro-biologiska mekanismer (Sola et al. 2010).

Dalton et al. (2012) skriver att fetma och övervikt har nått en farosonsartad proportion i USA, detta har nu genererat till att bli ett av de viktigaste folkhälsoproblemen i USA. Enligt nationalhälsa och näringsämnesfrågor ställda till den amerikanska befolkningen under 2003 - 2004 kunde forskarna utläsa att 37, 2 procent av barn i åldrarna 6 - 11, var feta eller

överviktiga (Dalton et al. 2012). Barn som är boende på landet eller i de lägre socioekonomiska områdena lider större risk till fetma och övervikt. Övervikt och fetma, skriver forskarna, ökar risken för många kroniska hälsoproblem som t.ex. högt blodtryck, sömnapné och typ 2 diabetes. Detta är inte allt, menar forskarna, utan diskriminering samt psykosociala problem ger sämre livskvalité (Dalton et al. 2012).

Även i denna studie så utgör föräldrarna en stor del i arbetet, där syftet med Daltons studieuppsats är att ge föräldrarna de verktyg som behövs för att ändra sina livsvanor till ett mer hälsosammare liv. (Dalton et al. 2012) Föräldrarna ska under uppvakning av forskarna se till att lära ut och ändra mat- och motionsvanor. Denna studie pågår just nu, vilket genererar till att resultatdelen och analyser inte finns tillgängliga. Varför jag ändå valde att använda mig utav denna studie är på grund av att de jobbar tillsammans med föräldrar och barn, samt att de lär ut hälsosamma och i vissa fall ändrar där brister finns inom matkulturer.

1.3 Teoretiskt perspektiv

Denna studie är ämnad att undersöka hur föräldrars arbete påverkar barns övervikt och hur de tänker kring sitt eget inflytande på barnen. Det teoretiska perspektivet, som jag använt mig av och som kan kopplas till min studie, är av Bourdieu. Jag kommer att använda mig av följande teoretiska perspektiv, habitus och det sociala rummet. Underbegrepp som kommer att belysas och tas med i studien är följande, kulturellt kapital, ekonomiskt kapital och det sociala kapitalet. Bourdieu har utgått från landet Frankrike men teorin är dock applicerbar på min studie. Broady, som jag även använder mig av som källa, har studerat Bourdieus teorier och kopplat dem till vår svenska miljö vilket gör det lättare att koppla teorin till min studie.

1.3.1 *Habitus*

Habitus kan ses som beteendesystem som beviljar oss människor att inrikta oss i den kollektiva världen. Vi kan verka och tycka till i flera sammanhang (Broady 1998). Därför är det naturligt att använda habitus när den insamlade fakta kommer att analyseras samt förstå varför föräldrar tänker som de gör med eventuell information angående övervikt. Habitus kan ses som en företeelse som förklarar tydligt hur man kan se på vardagsmönster utifrån

förvärvade erfarenheter, alltså erfarenheter som bestämmer vårt handlande av funderingar och uppfattningar i vardagen. Denna studie kommer att fokusera till största delen på hur föräldrar agerar om information ges till föräldrar om övervikt eller om ingen information ges.

Familjen fungerar som ett grundläggande habitus där invanda vanor förenar. Även skolan har ett specifikt handlingsmönster som är omedvetet för elever och föräldrar (Broady 1998).

Habitus är det system som utfaller utifrån det liv man levt och lever, t.ex. vad och hur man äter, vilken idrott man utövar och hur, vilken politisk åsikt man har och hur man uttrycker den. Det är dessa likheter som är habitus och de upplevs olika från individ till individ. Vissa upplever ett beteende som överlägset medan andra upplever liknande beteende som elegant (Bourdieu 1995). Det innebär att habitus kan förändras beroende på var vi befinner oss, vilka positioner i livet vi befinner oss i samt i vilka kretsar vi rör oss. Sker förändringar runt omkring oss så påverkas också vårt habitus. Liknande uppväxt ger ett liknande habitus. Eftersom vi är olika och upplever saker och ting olika är habitus en bra teori att koppla till min studie om övervikt hos barn. Det gör det lättare att förstå varför föräldrar kan se olika på saker och ting.

I detta fall kan habitus ses som ett resultat av ombytliga förhållanden av erfarenheter – *en produkt av en historia* (Broady 1998) – det genererar att habitus kan vara föränderligt. Broady (1998) menar att Bourdieu säger att habitus delvis går att kontrollera om man gör sig medveten om habitus. Det innebär då att vi kan bli medvetna, upplysta om vårt habitus och påverka vårt handlande beroende på miljö och omgivning.

1.3.2 Sociala rummet

Det *sociala rummet* är ett begrepp som Bourdieu (1995) använder när han ska undersöka hur socioekonomiska grupper fungerar i samhället. Beskrivningen han gör är att varje samhälle har flera sociala positioner som kan kopplas till olika fritidsaktiviteter och kapital. Här delar Bourdieu in kapitalen i olika delar och de jag kommer att titta närmare på och koppla till min studie är: socialt kapital, ekonomiskt kapital och kulturellt kapital. Bourdieu använder sig av ett diagram (Bourdieu 1995) för att beskriva det sociala rummet och dess uppdelning och skillnader. Diagrammet tar upp kulturellt- och ekonomiskt kapital där grupperna är fördelade efter sin position mellan ytterligheterna i diagrammet. Det vill säga att t.ex. en lantarbetare står oerhört långt från en hög tjänsteman och en sammankomst dem emellan skulle inte leda

till någon vidare kontakt och relation. Dessa ytterligheter skulle troligen känna sig obekväma i varandras sällskap. Vi är alltså rika socialt på olika delar, enligt diagrammet som Bourdieu har använt sig av och det ger också ett visst avstånd mellan grupperna.

Socialt kapital innebär att ha vänner, släkt eller liknande att umgås med. Att kunna arbeta, vara aktiv i föreningsliv ger ett rikt socialt kapital och motverkar avskildhet och ensamhet. Familjen är en central roll i det sociala kapitalet och där grundas habitus hos den enskilda individen. Både skolan och uppväxten med familjen påverkar hur mitt habitus kommer att se ut. Individer med ungefärligt likartade uppväxtförhållanden får också likartade habitus (Bourdieu 1995). De dominerande individerna har ofta stora och mäktiga familjer bakom sig. De är enade i flera delar som intressen och vänskap som kan kopplas till både det ekonomiska kapitalet och det sociala kapitalet vilket ger framgång och styrka (Bourdieu 1995).

Det *kulturella kapitalet* är att ha ett civiliserat språk samt att ha ingående kännedom om finkultur. Det handlar även om att ha en viss förmåga att prata och skriva kultiverat och ha kännedom om klassisk musik och litteratur (Broady 1998). Enligt Bourdieu har skolan en viktig roll för individens habitus, men menar att det finns en ojämlikhet. De elever med välbärgade familjer hade en förmån att gå lätt genom elitskolor. Bourdieu (1998) menar att om du har högt kulturellt kapital klarar du av skolan lättare än om du har lågt kulturellt kapital. Det skulle alltså påverkas av var i den sociala gruppen jag befinner mig. Välbärgad och välutbildad familj underlättar i de flesta avseenden i livet, enligt Bourdieu. Denna ojämlikhet avspeglade sig i kulturen, och skolan fungerade som en sorteringsapparat. Skolan bör fungera som en viktig effektiv befattning som ger det kulturella kapitalet möjlighet att utvecklas för alla, utan att föräldrars utbildning eller ekonomiska påverka (Broady 1998). Även detta kommer jag att koppla till min studie om överviktiga barn.

Det *ekonomiska kapitalet* är kopplat till materiell status, hög inkomst, semester och fritidsaktiviteter. Om man har en hög inkomst skapar det förutsättningar att få hög kvalitet på det mesta, t.ex. utbildning och arbete. Bourdieu kallar de olika kapitalen för differentieringsprinciper (Bourdieu 1995). Både det sociala- och det ekonomiska kapitalet speglar formationen av individens habitus. Eftersom social kompetens är viktigt hos individen, bör man tränas genom att möta både släkt och vänner, då övar man på social färdighet. Genom olika möten med människor så lär man sig hur man ska bete sig i olika

situationer som kan vara viktiga, t.ex. vid jobbsökan. Om jag har ekonomiskt kapital ger det mig också träning i att sköta ekonomin (Broady 1998).

Genom att analysera mitt resultat från intervjuerna av föräldrarna och sammanställa mitt resultat kommer jag att söka kopplingar till Bourdieus teorier och försöka förstå varför föräldrar agerar olika även om grunden är lika, samt att försöka hitta orsaker till varför barn blir överviktiga idag. I diagrammet som Bourdieu använder sig av kommer jag att försöka finna de kulturella- och ekonomiska kapitalen från min studie utifrån det sociala rummet, habitus och socialt kapital.

1.4 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka hur föräldrar resonerar kring sina barns livsstil, och hur de hanterar barnens vikt. Det empiriska materialet analyseras med hjälp av Bourdieus teoretiska begrepp habitus och det sociala rummet.

Frågeställningar som denna studie grundar sig på är följande:

- Hur hanterar föräldrarna sitt barns livsstil?
- Hur ser föräldrarna på sitt barns vikt?
- Vilket inflytande upplever föräldrarna att de har på sina barn?
- Hur upplever föräldrarna att skolan agerar för att hanterar barnens vikt?

2. Metod

2.1 Val av metod

Repstad menar att kvalitativa metoder på ett mer nyanserat och mer kapabelt sätt kan fånga aktörens bild av verkligheten (Repstad, P. 2007). Därför blev mitt val en kvalitativ metod.

Med syftet och frågeställningar i åtanke ansåg jag att, eftersom föräldrar skulle besvara mina frågor, utgjorde jag bedömningen att intervjuer skulle bli min metod. Repstad skriver i sin bok

att vid kvalitativa intervjuer, som jag har valt att använda mig av, kan det vara till studiens fördel om man gör lite fältarbete runt intervjuerna (Repstad, P. 2007). Valet av kvalitativa intervjuer passade bra in på grund av den tidsram som fanns angående detta arbete och även det är något som Repstad skriver om i sin bok. Repstad menar att observationer är tidskrävande (Repstad, P. 2007). Repstad skriver vidare i sin bok att när observation används som metod ser man bara det ytliga som händer i t.ex. klassrummet och för att denna metod ska fungera bäst måste observatören vinna elevernas tillit för att de ska kunna visa sina verkliga personligheter (Repstad, P. 2007). Därför har jag valt att bara använda mig av kvalitativa intervjuer.

2.2 Urval

Jag har valt i denna studie att gå utanför min trygghetszon och välja föräldrar som jag aldrig har träffat förut. Jag valde att intervjua sex föräldrar om hur de såg på samarbetet mellan skolan och föräldrarna vid övervikt.

Genom att välja föräldrar som jag inte arbetat med förut eller känner, vill jag utvidga med lite mer kunskap än vad jag kunnat få om jag skulle ha valt att intervjua föräldrar som jag känner eller är släkt med och som jag redan har en uppfattning om hur de skulle ha svarat eller reagerat på vissa saker. Detta skriver Johansson & Svedner om i sin bok. De betonar hur viktigt det är med noggrannhet vid datainsamlingen (Johansson, B & Svedner, P-O 2010). När jag skulle kontakta personerna som jag önskade intervjua tog jag hjälp utav mitt verksamhetsförlagda utbildningsområde där min praktik har skett. Dock finns det problem med detta sätt, eftersom att slumpen inte avgör vilka föräldrar som jag intervjuade vilket kan göra att skolan väljer en förälder med mer kunskap inom övervikt eller att skolan har diskuterat och framfört mer fakta till just denna förälder. Repstad skriver i sin text att det kan bidra till ett negativt resultat om samordnaren eller handledaren ska rekommendera en förälder, eftersom de troligtvis rekommenderar de mest aktiva föräldrarna på skolan (Repstad, P. 2007).

2.3 Genomförande

Repstad förklarar att frågeformulär i kvalitativa intervjuer inte behöver vara lika strikta som frågorna i en enkätundersökning. Han fortsätter med att berätta att han ibland endast tagit med

sig en handskriven minneslapp till intervjuer (Repstad, P. 2007). Detta val av metod har jag inte riktigt valt men dock inte helt olik denna. Jag valde att inte vara speciellt förberedd eftersom jag känner mig mer nervös och osäker när jag har förberett mig mer. Jag valde att formulera klara intervjufrågor till intervjutillfället, men om svaren jag fick inte riktigt svarade på frågan valde jag att ställa följdfrågor inom ämnet för att få fram svaret (Repstad, P. 2007). I studien utför frågorna resultatdelen, vilket menas med att intervjufrågorna gås igenom en åt gången och utformar strukturen av resultatdelen. För att se närmare på intervjufrågorna i studien, se bilaga 3.

Vid intervjutillfällena ville jag använda mig av ljudinspelning men flera av föräldrarna avböjde för att de hade lite tid samt att de ansåg att det var jobbigt att bli inspelad. Dock tror jag att föräldrarnas anledning egentligen var obekvämheter med röstinspelning. Två intervjuer fick jag dock spela in. Eftersom ljudinspelning inte blev tillgänglig hos alla på grund av flera olika orsaker blev därför mina transkriptioner alltså viktigare eftersom det inte fanns något att backa upp dessa med. Dock blev även ljudinspelningarna väldigt dålig kvalitet på grund av valet av plats, vilket belyses mer nedan.

I tabellen ges här en beskrivning av hur intervjuerna har ägt rum. Vid kolumnen livsstil ges begrepp som aktiv, normal och icke aktiv. Aktiv menas med att föräldrar och barn utövar någon form av aktivitet, normal innebär någon form av aktivitet lekar, sport eller gång. Det behöver inte vara i någon verksamhet. Icke aktiv i denna studie menas med att ingen fysisk aktivitet utförs, inte heller några lekar. Dessa val är tagna av mig och inte hämtade från någon bok eller dylikt. Jag kände att inte slösa tid med att försöka finna resonemang till aktiv, normal aktiv eller icke aktiv och tog därefter besluten själv till studien. Intervjuerna ägde rum på platser som föräldrarna valde, vilket blev deras hem. Detta ledde till att mina anteckningar istället blev transkriptioner, därav benämningen i tabellen nedan.

Intervju	Inspelning	Plats	Transkription	Livsstil
Förälder 1	Ja	Hemma	Ja	Aktiv
Förälder 2	Nej	Hemma	Ja	Normal

Förälder 3	Nej	Hemma	Ja	Icke aktiv
Förälder 4	Nej	Hemma	Ja	Normal
Förälder 5	Ja	Hemma	Ja	Normal
Förälder 6	Nej	Hemma	Ja	Aktiv

Tabell 1 visar var och hur inspelningen gick till.

Repstad kritiserar bandinspelning eftersom det kan hända att vid en paus eller i slutet av intervjun märker pedagogen att de glömde säga något som denna person ansågs vara relevant för arbetet, samt att intervjun kan bli lite stel på grund av nervositet vid inspelning. När detta sker menar Repstad att detta måste skrivas ner direkt eller memoreras för att man inte ska glömma bort det (Repstad, P. 2007). Under mina intervjuer antecknade jag antingen stödord för att kunna hänga med i konversationen och efter intervjuerna skrev jag tydligare med hjälp av stödorden. Vid direkt citat skrev jag upp hela meningen och citatet för att inte missa eller misstolka något. På grund av anonymitet och forskningsetiska principer kommer föräldrarnas citat att benämnas förälder 1 eller förälder 2 osv.

Repstad understryker också vikten av var intervjun äger rum. Han skriver att det kan vara en god idé att utföra intervjun ostört och gärna på en neutral plats. Att genomföra intervjun i ett rum där man kan arbeta ostört känns ganska självklart men val av lokal kan som Repstad skriver påverka hela intervjun innehållsmässigt (Repstad, P. 2007). Här känner jag igen mig i det som Repstad säger, för intervjuerna med föräldrarna skedde i deras omgivning, i dessa fall deras hem. Där familjen hade flera barn, som kom och gick under hela intervjun, var det svårt att få lugn och ro eftersom föräldern blev avbruten. Repstad menar att man som forskare måste förhålla sig emotionellt och uttrycksmässigt korrekt och lämpligt till det föräldrarna talar om och även dess val av plats (Repstad, P. 2007). Dock ska tilläggas att en intervju i en förälders hem inte bara antyder sämre eller svårare miljö.

Trots avbrott i samtalen vid dessa tillfällen, gav närvaron i hemmet intervjupersonerna fördelen av att vara på en plats som de kände väl till. Det har förmodligen bidragit till att intervjutillfället och samtalet fått en avslappnad karaktär. Att bli inbjuden till någons hem för

att diskutera livsstilsfrågor är dock ett tecken på tillförlitlighet, vilket har haft betydelse för studiens kvalitet.

I studien kommer kön på intervjuföräldrarna inte att beskrivas då jag inte vill lägga någon vikt på att berätta om det är han eller hon. Detta val är gjort av mig på eget bevåg.

2.4 Databearbetning

När jag valde hur jag skulle skriva mina transkriptioner blev det ett självklart val eftersom få bandinspelningar vid intervjuerna var möjligt. Jag valde att skriva med citat och referat för att inte missa något som kunde vara viktig för detta arbete. Repstad skriver i sin text, att skriva ner sina transkriptioner kan vara bra att göras ordagrant eller med talspråk för att inte missa något viktigt (Repstad, P. 2007). I studien kommer direkt citat att belysas tillsammans med ett referat eller sammanfattning av flera föräldrar. Den text som belyses i kursiv stil i resultatdelen är direkt citat.

Repstad skriver vidare att det finns två olika sätt att redovisa sitt resultat på. Han menar att antingen så presenterar man materialet, individ för individ eller så presenterar man det som tema för tema (Repstad, P. 2007). Jag valde att arbeta med hjälp utav teman och mitt tema utgör intervjufrågorna, vilket leder till att strukturen i resultatdelen samt analysdiskussionen följer dem. Detta val kan göra att min text kan upplevas som uppstaplad information (Repstad, P. 2007).

2.5 Validitet och reliabilitet

Bergström och Boréus skriver i *Textens mening och makt* att validitet kan vara en mätmetod som är valid om den verkligen mäter det som den ska mäta, t.ex. mäter en längd med ett måttband. Validitet kan appliceras på en undersökning genom att en undersökning, som genomförs för att besvara en fråga, verkligen svarar på just den frågan.

När det gäller mitt val av metod anser jag att mitt val var relevant i förhållandet till det jag har valt att undersöka. Eftersom mitt syfte och frågeställning ligger till grunden för arbetet var det

dessa moment som styrde mitt val av metod, detta står i metodavsnittet. Johansson och Svedner skriver mycket om reliabilitet och validitet, detta betyder noggrannhet och trovärdighet (Johansson, B & Svedner, P-O 2010).

Reliabilitet är hur noga mätningar och uträkningar utförs och kräver en viss precision. Även reliabilitet kan appliceras på undersökningar, vara noggrann i undersökningens alla led, finna och ta bort felkällor i största möjliga mån. Textläsningen måste vara tillräckligt noggrann för det syfte som undersökningen har (Bergström & Boreus 2005).

I studien finns det moment som jag inte kan styra över, detta är säkerheten och sanningen från det intervjuade föräldrarna, men genom användningen utav begreppen reliabilitet och validitet ökar dessa förståelsen och trovärdigt i studien. Detta är något Bo Johansson och Per Olov Svedner skriver om i sin bok där de pratar om reliabilitet som betyder noggrannhet inom mätning av materialet. Johansson och Svedner skriver vidare i boken att om resultatet blir en sann och trovärdig bild av det som undersökts menas det med validitet (Johansson, B & Svedner, P-O 2010).

Det senaste benämnda begrepp som dessa två författare skriver om (validitet) har även ytterligare delats upp i två olika som de kallar för innehåll- och begreppsvaliditet. Innehållsvaliditeten används om resultatet fylls helt av det som undersöks (Johansson, B & Svedner, P-O 2010). Författarna skriver vidare och diskuterar om att när det skrivs examensuppgifter av detta slag så hamnar de flesta i sitt eget tänkande och har svårt att se olika brister i hur man definierar begrepp (Johansson, B & Svedner, P-O 2010).

När jag själv undersöker min studie och granskar denna anser jag att den är trovärdig. Jag anser även att det finns flera sätt att kunna göra den mer trovärdig, men som allt annat finns det alltid utrymme att ifrågasätta olika delar eller hela studiens trovärdighet. Jag kan t.ex. ha skrivit fel eller tolkat svar fel vid intervjuerna och fått ett helt annat perspektiv än vad min intervjuade förälder ville framföra.

2.6 Etiska aspekter

Jag har inför mina intervjuer skickat ut mail med information till de föräldrar som jag skulle intervjua där mitt mål och syftet med arbetet framgår i informationen. (Se bilaga 1) Det framgår även att föräldrarna samt deras barn kommer att vara anonyma. Repstad framhäver även att detta är ett tidskrävande tillvägagångssätt, och därav kan föräldrarna välja att säga nej till intervjun (Repstad, P. 2007). Av mina mail till föräldrarna framgår det tydligt hur intervjuerna kommer att gå tillväga och användas efter att den har utförts. Innan jag började min intervju informerade jag intervjupersonerna om hur jag förhåller mig till de forskningsetiska regler som gäller och såg till att de har uppfattat mig rätt. När vi var överens om detta och en förståelse för de forskningsetiska principerna hade skapats poängterade jag att de när som helst under intervjun kunde avbryta den om de inte längre skulle vilja delta. Skulle detta inträffa lovade jag att inte använda mig av intervjun i mitt arbete. Vid samtalen med de intervjuade föräldrarna visade jag alla föräldrar de forskningsetiska principerna, samt en snabb förklaring av dem. Nedan belyses dessa,

2.6.1 Informationskravet

Forskaren ska informera undersökningsdeltagaren om deras uppgift i projektet och vad som gäller för dem. Detta har jag följt och utgått ifrån. Därför har jag valt att i förhand skicka ut mail med information till mina föräldrar där jag vill informera om syfte och mål med arbetet. Detta upprepades också vid mötet inför intervjun.

2.6.2 Samtyckeskravet

Forskaren ska inhämta undersökningens och deltagarens samtycke. Efter denna mening har jag följt och utgått från den när det gäller samtyckeskraven. När jag skickade mina mail till föräldrarna så fick de information om studiens syfte och vad intervjuerna betyder för arbetet och om de skulle kunna ställa upp samt att det naturligtvis får avbryta när som helst om föräldrarna inte längre vill. Om detta skulle bli fallet så tas all information bort som har tillhandahållits.

2.6.3 Nyttjandekravet

Uppgifter om insamlad för forskningsändamål. Denna mening har följts i nyttjandekravet. I informationen jag skickade ut på förhand framgår det hur jag kommer att använda mig utav intervjun. Det vill säga att jag kommer att presentera intervjuerna anonymt i textform i mitt arbete.

2.6.4 Konfidentialitetskravet

Alla personer i forskningsprojekt bör vara anonyma. När det gäller konfidentialitetskraven har jag följt denna eftersom varje person har rätt till att inte bli nämnd om de inte vill, detta gäller även deras arbetsplats. Detta för att inga anklagelser ska kunna utgöras. Vetenskapsrådet (1990).

3. Resultat

Här nedan kommer jag att redovisa svaren från intervjuerna samt att göra jämförelser mellan föräldrarna. Nu kommer jag att belysa deras svar angående övervikt och om skolan har någon plan att motverka övervikt som delas med föräldrarna. Vid redovisningen av resultaten har jag gjort en genomgripande analys och kategoriserat svaren under intervjufrågorna.

3.1 Anser du att det finns någon anledning för skolan att hjälpa och förebygga övervikt hos barn?

Samtliga intervjuade menar att skolan måste hjälpa till att förebygga, förhindra och avhjälpa övervikt. Skolan måste även vara mer tydlig och noggrann med att hjälpa barnen att förstå vikten att inte bli överviktig. Samtliga föräldrar refererar till att det finns en plan som belystes i början av barnens skolgång för att förebygga och hjälpa överviktiga barn. Det är skolsköterskorna som erbjuder kostrådgivning till barnen för att upplysa om vikten inom kost och förbränning för att underlätta förståelsen för mat. Dock har ingen skolsköterska, vad föräldrarna vet, erbjudit denna hjälp till någon. Planen som erbjuds inkluderar ordnade möten eller träffar med de överviktiga barnen, därefter följer skolsköterskorna upp och undervisar om deras matvanor, vilket utgör att skolsköterskorna ska se därefter om barnens matvanor har ändrats eller om de fortsätter som tidigare beskriver föräldrarna. Vid negativ uppföljning, om vikten går åt fel håll, ordnas möten med föräldrar.

Definitivt eller det var någon plan som beskrevs i början av skolgången där skolsköterskan har något program för detta. Men vet inte riktigt vad det innebär, tror inte någon har blivit erbjuden den eller har inte hört något från andra föräldrar (förälder 3).

En annan förälder beskriver och uttrycker att detta är ett känsligt ämne av stor vikt och att skolan har en viktig roll att spela hur känsligt detta ämne än är.

Jag tycker det är viktigt att skolan är med och påverkar från sitt håll för att dels hjälpa föräldrar och barn med detta känsliga problem (förälder 2).

Två föräldrar var väldigt noggranna med hälsan i hemmet och hur problemet leder till en försämrad hälsa. De är noga att påpeka hur känsligt ämne detta är och att idrottsläraren samt skolsköterskorna måste arbeta tillsammans.

Det som barnen har visat upp när de har kommit hem angående hälsa är inte ens i närheten av vikten av detta ämne. (förälder 6).

Jag försöker prata mycket hälsa och kost i mitt hem. Idrott och aktiviteter ingår alltid i vår familj. (förälder 1).

Det framkommer mycket likheter mellan föräldrarna i intervjuernas utsagor.

Skolan anses hjälpa till med övervikt menar föräldrarna och när de hänvisar till att det finns färdiga handlingsplaner som ska följas som lärarna kan ta hjälp av bör det inte nonchalerats menar föräldrarna. Det enda skolan kan göra är att informera både barn och föräldrar ur ett hälsoperspektiv, men alla föräldrar beskriver hur ämnet är väldigt känsligt och måste hanteras på ett proffsigt sätt. Dock belyses känsligheten av ämnet från samtliga föräldrar.

3.2 Under barnens skolgång, vem anser ni har störst betydelse att förebygga barnen mot övervikt?

Huvudansvaret menar samtliga föräldrarna att skolsköterskan har, men idrottsläraren är precis lika viktig, då idrottsundervisningen ska förebygga övervikten som skolsköterskan påpekar. Med detta menas att skolsköterskans råd ska idrottsläraren utföra, beskriver föräldrarna. Sedan belyser även tre av sex föräldrarna att största andelen av måltiderna intas i hemmet vilket utgör att föräldrarna har stor vikt. Men skolgången är en stor del av barnens liv, därför har skolan ett väldigt stor ansvar. De tre föräldrarna fortsätter och menar att det finns många på skolan som har ansvar. Det största ansvaret har de själva, skolsköterskorna, sedan kommer rektorn för han/hon är skolans ansikte utåt och är den som uppbär ansvar för dessa frågor. Inom ämnena idrott och hemkunskap påpekar alla sex föräldrar att en tydligare information angående övervikt bör lyftas upp, även i matsalen kan information som är synlig finnas. Det måste vara en tydligare ämnesintegrering mellan lärarna. Samarbetet är något som alla föräldrar menar saknas i skolan och att bristen på information ligger till grunden för detta. Även kafeterian måste ta sitt ansvar menar föräldrarna och påpekar med detta citat nedan.

Sen ska skolan inte inbjuda till att sälja fel saker som kan fresta eleverna (förälder 6).

Att det är skolhälsovården som bär största ansvaret inom skolans värld anser alla föräldrar i denna fråga eftersom längd och vikt följs upp och kommer då in på en naturlig väg.

Det största ansvaret för ett barn med övervikt eller övervikt generellt är alla föräldrar eniga om och påpekar att ytterst är det skolsköterskan som är ansvarig, och inser inte skolsköterskan att det finns problem eller vidtar åtgärder angående detta är det mycket svårt att kunna hjälpa barnet. Återigen påpekar alla föräldrar att även skolans ansvar inte är att sälja godsaker som kan locka till inköp av detta, samt att informera i olika ämnen då övervikt kommer in naturligt i form av hälsoperspektivet. Även maten ska vara inbjudande och näringsriktigt för alla elever. Detta är alla intervjuade föräldrar överens om.

3.3 Anser ni att det finns något ämne i skolan som bär ett större ansvar i denna fråga om övervikt, och i så fall vilket/vilka?

Här belyser fyra av sex föräldrar idrotten och vikten av motion. De anser att inom idrotten ska läraren väcka lust och intresse för motion för barnen. Detta intresse ska se till att barnen motioner även utanför idrotten och inte bara i skolan. De måste även undervisa i hur kroppen fungerar och vad som händer vid motion och vad som händer när kroppen inte får motion. Hälsan menar samtliga föräldrarna försvinner ur fokus när det gäller idrott och att idrottslärarna måste belysa samt arbeta mer med hälsa i förebyggande syfte. Sedan anser de och påpekar att hemkunskapen måste undervisa om kost bättre och förklara vad kroppen mår bra av. De flesta utav föräldrarna belyser inga fler ämnen.

Två av sex föräldrar som intervjuades anser att information kan ges från berörda ämnen där det finns en naturlig koppling som i idrott, biologi och hemkunskap och då i vikt av att må bra och god hälsa genererar i ett lyckligare liv.

Ämnen som belystes i detta sammanhang och där föräldrarna verkligen påpekar ett övergripande ansvar är flera men ett ämne betonas vikten lite extra där alla föräldrar nämner idrott. Där är det viktigt att erbjuda rörelse för alla samt poängtera hur viktig motion är för att kroppen ska må bra. Det är även viktigt att få alla elever att vilja röra på sig, även privat för att öka välbefinnandet. Hälsans vikt inom idrottsämnet är inte lika noggrann menar föräldrarna. Ämnen som hemkunskap och biologi nämns också som viktiga ämnen där kroppen och dess behov kommer in som en kunskap som alla elever ska ha med sig när de lämnar grundskolan.

3.4 Vem anser ni bär det största ansvaret för barnets övervikt? Är det föräldrar eller skolan som har ansvar för ett barns vikt?

Ansvaret för barnen menar de flesta föräldrar att de själva har, men det påpekar även att skolan delar en stor del av ansvaret.

Naturligtvis har vi största del av ansvaret men skolan ansvarar också i hur barnen utvecklas. (förälder 5).

Vi föräldrar ser till att barnen vet hur de ska sköta sig på fritiden, medan skolan ser till att barnen vet hur de ska sköta sig på sin arbetsplats. (förälder 3).

Föräldrarna säger entydigt att det är föräldrarna själva som har det största och viktigaste ansvaret vad gäller ett barns vikt. Eftersom barnet är till största delen i hemmet och tillsammans med föräldrarna och det är där grunden för välbefinnande och en bra hälsa läggs. En sund livsstil och en bra syn på vad hälsa är behöver inte övervikt uppstå, säger flera av föräldrarna. Ibland har dock barnen svårt att lyssna på föräldrarna och därför är det viktigt att det finns ett entydigt samarbete mellan skola och föräldrar, så barnen ser att det finns ett gemensamt sätt att se på övervikt.

Skolan har också ett stort och viktigt ansvar tillsammans med föräldrarna, det är i skolan som viktig kunskap ska läras in samt skapa förståelse för vad t.ex. övervikt är och vad övervikt har

för betydelse för kroppen och dess välbefinnande. Om skolan undervisar i olika ämnen om problemet övervikt och vad som kan orsaka övervikt, gör att ämnet är aktuellt och får då en ökad betydelse och att eleverna kan se att skolan ser det som ett viktigt område som behöver förebyggas, menar föräldrarna. Det kan vara känsligt för elever som är överviktiga men om det tas upp i flera ämnen som t.ex. idrott, hemkunskap, biologi, SO m.m. där koppling kan ske blir det ett naturligt inslag som tillhör kunskaper som ska finnas med i skolan. Även att idrotten ska vara viktig så att alla elever kan delta på sin nivå.

3.5 Tror du din mat- och livsstil påverkar eller avspeglas på ditt barn?

Det finns tankar angående förebild och påverkan från samtliga föräldrar vilket utgör att de belyser vikten angående deras val inför barnen.

Vi ska vara förebilder för våra barn, men vi föräldrar tänker nog inte på det utan agerar som vi alltid gjort (förälder 1).

Barn gör inte som vi säger utan som vi gör (förälder 4).

När föräldrarna beskriver vad och hur de handlar mat så går det ofta av gammal vana. Hela familjen ska äta maten och det är många viljor som ska tillgodoses samtidigt som maten ska vara nyttig och hälsosam. Matvaror som en familj är van att handla är det som oftast åker ner i vagnen, trots att viss kunskap finns om att det finns nyttigare, hälsosammare och bättre råvaror, matvaror. En stor påverkan av vår livsstil sker även via reklam, både i affärerna och via media. Mat väljs oftast utifrån vad alla tycker om och även en viss prispåverkan finns.

Kan vi handla relativt billigt väljer vi oftast det alternativet för att få kassan att räcka längre och till mer mat. I dagens stressiga samhälle bör allt gå snabbt för att hinna med olika fritidsaktiviteter som finns i familjer. Det innebär att tid till att laga bra och nyttig mat

saknas, beskriver föräldrarna. Då väljs snabbmat ibland eller mat som inte alltid är så nyttigt men den går fort att laga (förälder 5).

Föräldern vet att det är fel väg att gå men för att få ihop dagens pussel för hela familjen så är detta livsstilen hos många familjer i dag. När våra barn sedan växer upp kommer vårt sätt att leva föras vidare på samma sätt utan att vi tänker på det när vi är mitt uppe i det. Livsstil är inte bara mat utan också hur vi tar hand om vår kropp för övrigt. Väljer vuxna att sitta stilla i soffan efter maten istället för att gå en promenad, dels för att få frisk luft och att röra på sig, är det våra barn ser. Vi visar att det inte är viktigt med motion utan att det går lika bra med en vilopaus i soffan. Idag väljer också många unga att spela spel framför datorn och även TV. Det är denna livsstil som våra barn ser och troligtvis kommer att hamna i automatiskt. Föräldrarna påpekar att det är först när de ställs inför frågor runt mat, hälsa och livsstil som de funderar runt hur de själva lever och handlar.

3.6 Tror du att miljön i hemmet och samhället påverkar ditt barn angående vikt?

Här svarar samtliga föräldrarna att samhället har stor påverkan med vårt smala viktideal som visas i alla medier, affärer och stora tavlor var vi än befinner oss. Det finns nästan inga kraftiga skyltdockor, dock börjar det komma och kan ses, även diskussioner runt vårt för smala ideal syns och hörs mer idag. Denna mediehysteri är det som styr både modet och det som räknas som ”normal vikt” i vår vardag beskriver föräldrarna. Här blir våra unga mycket påverkade och vill se ut på detta sätt. Även när inköp av kläder ska ske, beskriver föräldrarna, att det finns väldigt lite att välja på för den lite kraftigare ungdomen och att reklam och skyltdockor nästan bara visar kläder för väldigt smala individer som nästan inte existerar.

Hemmets påverkan beror naturligtvis på hur, aktiviteter, samtal runt livsstil och vikt, medias åtkomst och föräldrars livsstil är. Det kan vara så att ett barn har en kraftig benstomme vilket gör att den individen inte kan vara supersmal på grund av detta.

Två av sex föräldrar påpekar att det finns olika ekonomiska förutsättningar i familjer som miljömässigt påverkar våra unga. Finns det egna gym hemma och möjlighet till träning i hemmet inbjuder det barnen att träna, speciellt om vi föräldrar tar oss tid till ett pass på fritiden och visar att det är bra för välbefinnandet. Även att bege sig ut på en löprunda, promenad eller till ett gym några gånger i veckan är bra för vår hälsa. Visar vi att vi värdesätter träning överför vi det till våra barn och får då lättare igång barnen. Denna möjlighet säger föräldrarna att alla familjer inte har, men att promenera och springa ute i naturen kan alla göra bara ork och lust finns, vilket det inte alltid gör. Även inköpen som görs till hemmet, har en familj knappt pengar till mat på bordet blir det mat som är billig och mättar och som kanske inte alltid är den bästa, gör att vi alla har olika förutsättningar. Den informationen säger föräldrar är viktig att ge till sina barn, vi är olika alla med olika förutsättningar här i livet som påverkar oss på ett eller annat sätt.

4. Analytisk resultatsammanfattning

I denna diskussion kommer jag, med hjälp av Pierre Bourdieus teoretiska perspektiv, att analysera mitt resultat från intervjuerna med föräldrarna. Med hjälp av teorierna kommer jag att koppla föräldrarnas synpunkter till Bourdieus teorier. Här vävs verkligheten samman med det empiriska materialet. Jag kommer även att med hjälp av den tidigare forskningen att bemöta mina resultat och förankra mig om denna studie levererar något nytt till ämnet övervikt. Nedan kommer jag att utföra denna analytiskadiskussion av mitt resultat genom att gå igenom intervjufrågorna en åt gången.

4.1 Anser du att det finns någon anledning för skolan att hjälpa och förebygga övervikt hos barn?

De samtliga föräldrar som intervjuades påpekade att skolan måste vara mer noga och tydligare med vikten av hälsa och välmående, vilket föräldrarna menar genererar till att skolan inte framhäver övervikt eller hälsa som något problem i skolan. Här kan Bourdieus begrepp habitus användas som analytisk metod. Habitus är ett beteendesystem som beviljar oss människor att inrikta oss i den kollektiva världen (Broady 1998). Föräldrar belyser att skolan

inte begriper allvaret i frågan om övervikt, genom att kritisera skolan inom detta plan genererar föräldrarna ett beteendesystem som kan tolkas genom att ansvaret för barns kunskaper inom hälsa inte alls är föräldrarnas ansvar.

Även de tidigare studierna belyser problemet med vikten av hälsa och övervikt, där Axelsen et al. (2012) skriver att ändringar inom mat konsumtion i Sverige har ändras, mellan 1980 och 2010 ökade den allmänna konsumtionen av choklad och konstgjorda sötsaker ungefär från tio till femton kilo per person. Under 2005 samt 2006 pågick en nationell studie angående personer matintag om frukt, grönsaker och fisk. Det visade sig att mindre än en på tio kom under kvoten 500 gram per dag (Axelsen et al. 2012).

Föräldrarna berättar i studien om planen som skolan och speciellt skolsystemen hänvisar till om något barn är överviktigt, denna plan erbjuder ordnade möten eller träffar med de överviktiga barnen, därefter följer skolsköterskorna upp och undervisar inom deras matvanor, vilket utgör att skolsköterskorna ska därefter se om barnens matvanor har ändrats eller om dem fortsätter som tidigare, beskriver föräldrarna. Men här påpekar föräldrarna, och det är alla föräldrar, att de inte är medvetna eller har hört någon som blivit erbjudna denna hjälp. Föräldrarna diskuterar även under intervjuerna att detta ämne är känsligt, men känsligheten får inte komma emellan när det gäller ett barns välmående.

4.2 Under barnens skolgång, vem anser ni har störst betydelse att förebygga barnen mot övervikt?

Inom skolans värld anser föräldrarna att det är skolsköterskan som bär huvudansvaret tillsammans med idrottsläraren och till viss del hemskunskapsläraren. Det faller sig naturligt för skolsköterskan eftersom hon/han är den som har tillgång till viktkurvor och längdkurvor. Eftersom skolgången är en stor del av barnens del av dagen är det viktigt med förebyggande arbete mellan ett flertal lärare i skolan. Även skolmaten och kafeterian ska vara förebilder med näringsriktig och nyttig kost.

När vi nu ska analysera detta med hjälp av Bourdieus teoretiska perspektiv är habitus ett befintligt begrepp som kan knyta an till denna fråga.

Eftersom habitus förändras beroende på hur vi lever vårt liv och vilken erfarenhet vi införskaffar oss, är det viktigt att lärarna och skolsköterskan betonar vikten av hälsa och välmående. Utifrån detta menar föräldrarna att om ett barns habitus inte utvecklar en positiv inställning till hälsa så kommer hälsan och välbefinnandet inte att prioriteras som en grund i framtiden, kan vi utläsa från Bourdieus begrepp habitus.

Det innebär att habitus är något som är inlärt, vilket utgör något som är relativt stabilt men inte oföränderligt. Det kan förändras beroende på var vi befinner oss, vilka positioner i livet vi befinner oss samt i vilka kretsar vi rör oss. Sker förändringar runt omkring oss så påverkas också vårt habitus. Eftersom vi är olika och upplever saker och ting olika är habitus en bra teori att koppla till min studie om övervikt hos barn. Det gör det lättare att förstå varför föräldrar kan se olika på saker och ting (Bourdieu 1995).

Som vi kan utläsa från intervjuresultaten påpekar föräldrarna att skolan ger barnen kunskap inom hälsa och välmående men med hjälp av Bourdieu kan vi se att han belyser att familjen ligger till grund för barns olika värderingar.

Familjen fungerar som förmedlare av ett grundläggande habitus där invanda vanor förenar (Broady 1998).

4.3 Anser ni att det finns något ämne i skolan som bär ett större ansvar i denna fråga om övervikt, och i så fall vilket/vilka?

Idrotten är det ämne som de flesta av föräldrarna tar upp som det viktigaste i förebyggande syfte. Önskan från föräldrar är att idrotten i skolan ska leda till att barnen vill fortsätta att röra på sig även utanför skolan samt att barnen får kunskap om hur viktigt det är att röra på sig och vad konsekvenserna blir om man inte rör på sig. Även i denna fråga tar föräldrarna upp vikten av att knyta ihop ämnen för att skapa naturliga kopplingar till hälsobefrämjande åtgärder.

Även svaren till denna fråga kan kopplas till det teoretiska perspektivet från Bourdieu och habitus om föräldrarnas tankar om hur skolan ska arbeta med övervikt. Habitus kan ses som beteendesystem som beviljar oss människor att inrikta oss i den kollektiva världen. Vi kan

verka och tycka till i flera sammanhang (Broady 1998). Habitus kan ses som en företeelse som förklarar tydligt hur man kan se på vardagsmönster utifrån förvärvade erfarenheter, alltså erfarenheter som bestämmer vårt handlande av funderingar och uppfattningar i vardagen.

Som vi kan utläsa från intervjuresultatet säger föräldrarna att skolan måste informera barnen i förebyggande syfte och att vara aktiv informatör för att belysa vikten av att undvika övervikt. Utifrån Bourdieus habitus sett handlar vi utifrån gamla mönster vilket skapas i barndomen, men som också går att rikta in oss i kollektivet vilket innebär att få vi kunskap i skolan kan vi ta till oss som ny kunskap och handla därefter. Återigen innebär det att habitus kan förändras beroende på var vi befinner oss, var i livet vi befinner oss samt i vilka kretsar vi rör oss. Sker förändringar runt omkring oss så påverkas också vårt habitus (Bourdieu 1995).

4.4 Vem anser ni bär det största ansvaret för barnets övervikt? Är det föräldrar eller skolan som har ansvar för ett barns vikt?

I denna fråga beskriver alla föräldrar att största ansvaret ligger hos föräldrarna, men skolans ansvar ska inte underskattas. Det är till en väldigt stor del av hur ett barn utvecklas, menar föräldrarna. Betoningen framgår hela tiden från föräldrarna under intervjuerna att skolan spela en stor roll i mognadsprocessen, och nedan kommer en beskrivelse från en förälder i presenterade av ett svar,

Vi föräldrar ser till att barnen vet hur de ska sköta sig på fritiden, medan skolan ser till att barnen vet hur dem ska sköta sig på sin arbetsplats (förälder 3).

Denna fråga delar olika teoretiska perspektiv från Bourdieu, där inslag av både socialt kapital och habitus bevitnas. Där socialt kapital innebär att ha vänner, släkt eller liknande att umgås med. Att kunna arbeta, vara aktiv i föreningsliv ger ett rikt socialt kapital och motverkar avskildhet och ensamhet. Familjen är en central roll i det sociala kapitalet och där grundas habitus hos den enskilda individen (Bourdieu 1995). Vid intervjuerna från föräldrarna ses tydligt att familjen är central, och att ansvaret för barnen är deras. Detta utgör bara en viss del som kan finna koppling till socialt kapital.

I föräldrarnas perspektiv kan tydliga inslag av habitus utläsas med hjälp av Broady, habitus kan ses som en företeelse som förklarar tydligt hur man kan se på vardagsmönster utifrån förvärvade erfarenheter. Alltså erfarenheter som bestämmer vårt handlande av funderingar och uppfattningar i vardagen (Broady 1998). Vid intervjuerna och genom resultaten kan jag utläsa att föräldrarna visar tydliga tecken på att deras habitus tillsammans med socialt kapital är svaret på hur dem resonerar.

4.5 Tror du din mat- och livsstil påverkar eller avspeglas på ditt barn?

Här beskriver föräldrarna att det själva är barnens förebilder och deras livsstil påverkar barnen att handla så som de gör. Här kan en ekonomisk påverkan finnas med och en kulturell som barnen föds in i. Beroende på vilka ekonomiska förutsättningar just den familjen har. Utifrån intervju svaren på denna fråga så hittar jag en koppling till Bourdieu och det sociala rummet. Det sociala rummet är ett begrepp som Bourdieu (1995) använder när han ska undersöka hur socioekonomiska grupper fungerar i samhället. Beskrivningen han gör är att varje samhälle har flera sociala positioner som kan kopplas till olika fritidsaktiviteter och kapital.

I detta svar är det familjen och dess levnadsstil som är den centrala delen och som påverkar barnen i fråga om matvanor och livsstil. Enligt Bourdieu spelar familjen en central roll för det sociala kapitalet och där grundas habitus hos den enskilda individen. Både skolan och uppväxten med familjen påverkar hur mitt habitus kommer att se ut. Individer med ungefärligt likartade uppväxtförhållanden får också likartade habitus (Bourdieu 1995). Det säger att familjen, syskon som växer upp under likvärdiga förhållanden gör på likartat sätt.

Enligt intervju svaren är det viktigt att stanna upp och tänka efter hur förebilderna, föräldrarna agerar inför sina barn för att inte föra över fel livsstil, vilket ofta görs omedvetet. Det är viktigt att göra som vi säger för att lära oss det sociala. Enligt Bourdieu är socialt kapital att ha vänner, släkt eller liknande att umgås med. Att kunna arbeta, vara aktiv i föreningsliv ger ett rikt socialt kapital och motverkar avskildhet och ensamhet (Bourdieu 1995).

Föräldrars inflytande på barn tas upp i denna tidigare studie, där undersökningen gick ut på att se vad föräldrarna handlade och sedan fick barnen i ett rollspel visa vad de handlade. Studien visade att barnen handlande i stort sett samma varor som sina föräldrar (Sutherland, Beavers, Kupper et al. 2008). Forskarna påpekar att barnens ålder utgjorde att dem inte var tillräckligt medvetna om vad dessa val betydde (Sutherland, Beavers, Kupper et al. 2008).

4.6 Tror du att miljön i hemmet och samhället påverkar ditt barn angående vikt?

Föräldrarna anser att samhället har stor betydelse för hur barn ser på sin vikt. Eftersom idealet är mycket smala individer är det de som anses som det normala vilket egentligen är det motsatta, enligt föräldrarna. Media och närheten till allt via internet gör att barnen är mycket mer upplysta idag än vad föräldrarna var. Därför säger föräldrarna att det är mycket viktigt att samtala med barnen om livsstil, hälsa och att vi alla har olika fysiska-, psykiska- och ekonomiska förutsättningar i livet. Som förälder finns ett ansvar att se till att barnen blir förstående individer som kan leva bra och passa in i det sociala samspelet. Sett utifrån Bourdieus perspektiv, kan man återigen koppla denna fråga till det sociala rummet. Det är ett begrepp som Bourdieu (1995) använder sig av när han ska undersöka hur socioekonomiska grupper fungerar i samhället.

Även olika ekonomiska förutsättning kan påverka barns vikt. Möjlighet till träning, rätt kost, bra kunskap om vad som kan orsaka övervikt. Detta är information som föräldrar bör lära sina barn, vi har alla olika förutsättningar här i livet. Att samtala med sina barn påpekar föräldrar är mycket viktigt för att skapa en förståelse för sina medmänniskor och att ha kunskap om vad som kan påverka oss människor.

Enligt Bourdieu är det ekonomiska kapitalet kopplat till material, hög inkomst, semester och fritidsaktiviteter. Om man har en hög inkomst skapar det förutsättningar att få hög kvalitet på det mesta, t.ex. utbildning och arbete. Bourdieu kallar de olika kapitalen för differentieringsprinciper (Bourdieu 1995).

Även tidigare forskning visar att om du har det sämre ställt ekonomiskt påverkar det din vikt. En studie i USA (Körösi, 2009) visar att familjer med låg utbildning och med låg inkomst tänkte mindre hälsosamt och använde sig av mer snabbmat och skräpmat och tillbringade stor del av fritiden framför tv:n (McBride, C., Collins, S., Bell, C., Quinn, C. & Worthy, SL. 2008).

5. Diskussion

Föräldrarna skiftade lite i sina svar, och detta är naturligt eftersom människor kommer från olika bakgrund, både samhälleligt och etniskt. Vad det gäller kost och vikt upplevdes en blandad känsla av hopp och förtvivlan. Föräldrarna beskriver en svårighet att handla och agera som den korrekta förebilden. På grund av stress, habitus, ekonomi samt tid belyser föräldrarna att huvudresonemangen är dessa. Från alla intervjuer kunde vi utläsa att skolan spelar en central roll i föräldrarnas uppfostran av barnen, samtidigt belyser föräldrarna att de utgör huvudansvaret för barnen. Föräldrarna beskriver och uttrycker att detta är ett känsligt ämne av stor vikt och att skolan har en viktig roll att spela. Betoningen fortlöper hela tiden från föräldrarna under intervjuerna, att skolan spelar en stor roll i mognadsprocessen. Genomgående från alla föräldrar var de överens om att deras intentioner var att göra det som ansågs var bäst för barnen, även om det i praktiken kunde variera något. Föräldrar vill naturligtvis alltid sina barns bästa. Ibland vet de vad som anses vara bäst, och ibland är föräldrarna osäkra på sin roll. Det är helt naturligt att man inte alltid kan veta allt, och då är det ingen som ber om hjälp utifrån.

Vidare forskning

En intressant studie till vidare forskning skulle vara att arbeta med barn en tidsbestämd period, där mat, aktivitet samt social intelligens skulle utvecklas. En annan studie skulle kunna vara att undersöka beteendeförändring hos både barn och föräldrar, och även detta under en längre tidsbestämd period. Dessa förslag skulle utveckla studier och information i olika beteendesaspekter och för att se och jämföra om de är i behov av varandra eller om dessa två utvecklar den ena. Dessa studier skulle förhoppningsvis leda till framtagande av ny information som kan bidra till att belysa föräldrar och avsaknad av vissa detaljer inom detta

ämne. Dessa kanske skulle leda till att föräldrar kommer att tänka om inom sina livsstilar och val för att tänka på att deras val avspeglas på sina barn.

Metoddiskussion

Metoden för denna studie är kvalitativa intervjuer. Utgångspunkterna med studien är att fokusera på innehållet, där syftet med denna metod är att läsarna själva kan skapa sig en egen tanke angående svaren från föräldrarna. Valet av metod kan ifrågasättas av det faktumet att studien inte presenterar en jämförelse mellan skolan och föräldrarna utan bara utgår från en synvinkel.

Denna studie har bara använt sig utav kvalitativa intervjuer och inte kompletterat med enkäter eller observationer vilket skulle kunna utföras. Detta syfte att förmedla föräldrars syn på sig själva och skolan, vilket jag ansåg var bäst genom intervjuer. Under intervjutillfällena fick jag komma till föräldrarnas hem och intervju dem i deras hemmiljö, vilket i min mening var ett bevis på förtroende för mig. Detta är en del som gör mig stolt och väldigt glad att jag fick tillgång till. Detta anser jag öka tillförlitligheten i mitt arbete.

När det gäller dessa intervjuer var det ändå svårt att genomföra dem, eftersom nästan alla familjer hade ett eller flera barn som var hemma och naturligtvis behöver stimuleras och få uppmärksamhet, detta utgjorde att intervjun avbröts eller tog en paus då eventuella blöjbyten eller toa besök var tvungen att göras. Vilket skulle få vilken annan stressad student att börjar bita på naglarna. Men när en vecka hade gått och jag fått lite distans till intervjuerna ansåg jag vilket förtroende dessa föräldrar hade för mig, som tidigare nämnt har jag aldrig träffat dem förut. Därav känner jag bara stolthet och glädje till intervjuerna.

Käll- och litteraturförteckning

Axelsen, M., Danielsson, M., Norberg, M., & Sjöberg, A. (2012) *Eating habits and physical activity. Health in Sweden: The National Public Health Report 2012*. Scandinavia journal of public health, chapter 8. S 165- 176.

Bergström, G. och Boréus, K. *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, Studentlitteratur AB, Lund, 2005. Sid 35

Bourdieu, P. (1995) *Praktiskt förnuft*. Göteborg: Daidalos

Broadly, D. (1998). *Kapitalbegreppet som utbildningssociologiskt verktyg*. Skeptronhäfte /Skeptron Occasional Papers nr 15. Uppsala: ILU.

Bäcklund, C. (2010). *Promoting physical activity among overweight and obese children: effects of a family- based lifestyle intervention on physical activity and metabolic markers*. Diss. Umeå universitet. Umeå: univ.

Dalton, W. T., Schetzina, K. E., Holt, N., Fulton- Robinson, H., Ho, A.L., Tudiver, F., McBee, M.T. & Wu, T. (2012) *Parent-Led Activity and Nutrition (PLAN) for Healthy Living: Design and Methods*. Contemp Clin Trials. 2011 November. NIH public access. S

Johansson, B & Svedner, P-O. *Examensarbetet i lärarutbildningen*. (kunskapsföretaget i Uppsala AB 2010)

Körösi, S. (2009). *Barn gör inte som vi säger, barn gör som vi gör*. Examensarbete 15 hp vid hälsopedagogprogrammet 2009-2012 på Gymnastik- och idrottshögskolan i Stockholm, 2012:5. Stockholm: Gymnastik- och idrottshögskolan.

McBride, C., Collins, S., Bell, C., Quinn, C. & Worthy, SL. (2008). *Parents' Influence on Children's Weight-Related Behaviors*. URJHS. vol. 7.

Repstad, P. *Närhet och distans: Kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur, 2007

Sola, K., Brekke, N. & Brekke, M. (2010). *An activity-based intervention for obese and physically inactive children organized in primary care: feasibility and impact on fitness and BMI*. Scandinavia journal of public health. S 199-204.

Sutherland, L., Beavers, D., Kupper, L., Bernhardt, A., Heatherton, T. & Dalton, M. (2008). *Like Parent Like Child – Child Food and Beverage Choices During Role Playing*. *Arch Pediatr Adolesc Med*, vol. 162(11), s. 1063-1069.

Bilaga 1

Brev till föräldrar angående intervjuer:

Hej!

Jag heter Rickard Lövgren och studerar till lärare på Stockholms universitet och på idrottshögskolan. Jag skriver min slutuppsats och undrar om ni är villiga att ställa upp på en intervju? Jag skriver om överviktiga barn och om hur föräldrar ser på sina barns hälsa- och livsstil? Samt för att se om det finns något samarbete mellan skola och föräldrar i förebyggande syfte? Om ni vill hjälpa mig med mitt examensarbete, svara gärna via mail. Ni kommer självklart att vara anonyma i undersökningen.

Min mail är rickardlovgren89@gmail.com

Tack på förhand

Rickard Lövgren

Bilaga 2

Litteratursökning

I mitt sökande efter litteratur och tidigare studier har jag tagit hjälp av GIH:s bibliotekskatalog. I denna sökte jag på olika begrepp som jag ansåg vara centralt för studien och skulle generera i mest aktuell forskning som skulle kunna hjälpa min uppsats att bli attraktiv. Begreppen som jag använde mig utav när jag sökte i katalogen var övervikt, barn och föräldrar.

När jag sedan ansåg att jag inte kunde hitta mer tidigare studier i bibliotekskatalogen, tog jag hjälp av två andra sidor som innehaver forskning och studier som är gjorda och finns tillgängliga för allmänheten. Dessa sidor heter SveMed+ och PubMed, och anses var mer åt det medicinska hållet. Även på dessa sidor använde jag samma begrepp till min sökning, dock är innehållet på sidorna engelska vilket genererar till att begreppen skrevs på engelska. *Childhood, obesity and parents.*

Syfte och frågeställningar: Syftet med denna studie är att undersöka hur föräldrar resonerar kring sina barns livsstil, och hur de hanterar barnens vikt. Det empiriska materialet analyseras med hjälp av Bourdieus teoretiska begrepp habitus och det sociala rummet.

Frågeställningar som denna studie grundar sig på är följande:

- Hur hanterar föräldrarna sitt barns livsstil?
- Hur ser föräldrarna på sitt barns vikt?
- Vilket inflytande upplever föräldrarna att de har på sina barn?
- Hur upplever föräldrarna att skolan agerar för att hanterar barnens vikt?

Vilka sökord har du använt?

Övervikt, barn, föräldrar, childhood, obesity, parents

Var har du sökt?

GIH:s bibliotekskatalog, SveMed+, PubMed

Sökningar som gav relevant resultat

GIH:s bibliotekskatalog: Övervikt, barn, föräldrar

SveMed+: childhood obesity, parents

PubMed: childhood obesity, parents

Kommentarer

När jag startade sökningsprocessen var jag hela tiden orolig att bra och aktuella studier skulle bli svårt att finna, men den tidigare forskningen var det enklaste att finna, dessa forskningar samt studier som jag fann var även väldigt relevanta. Vilket ledde till att sökningen av tidigare forskning och studier var det lättaste projekt i denna uppsats.

Bilaga 3

Frågeställning under intervjuerna,

Anser du att det finns någon anledning för skolan att hjälpa och förebygga övervikt hos barn?

Under barnens skolgång, vem anser ni har störst betydelse att förebygga barnen mot övervikt?

Anser ni att det finns något ämne i skolan som bär ett större ansvar i denna fråga om övervikt, och i så fall vilket/vilka?

Vem anser ni bär det största ansvaret för barnets övervikt? Är det föräldrar eller skolan som har ansvar för ett barns vikt?

Tror du din mat- och livsstil påverkar eller avspeglas på ditt barn?

Tror du att miljön i hemmet och samhället påverkar ditt barn angående vikt?